

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

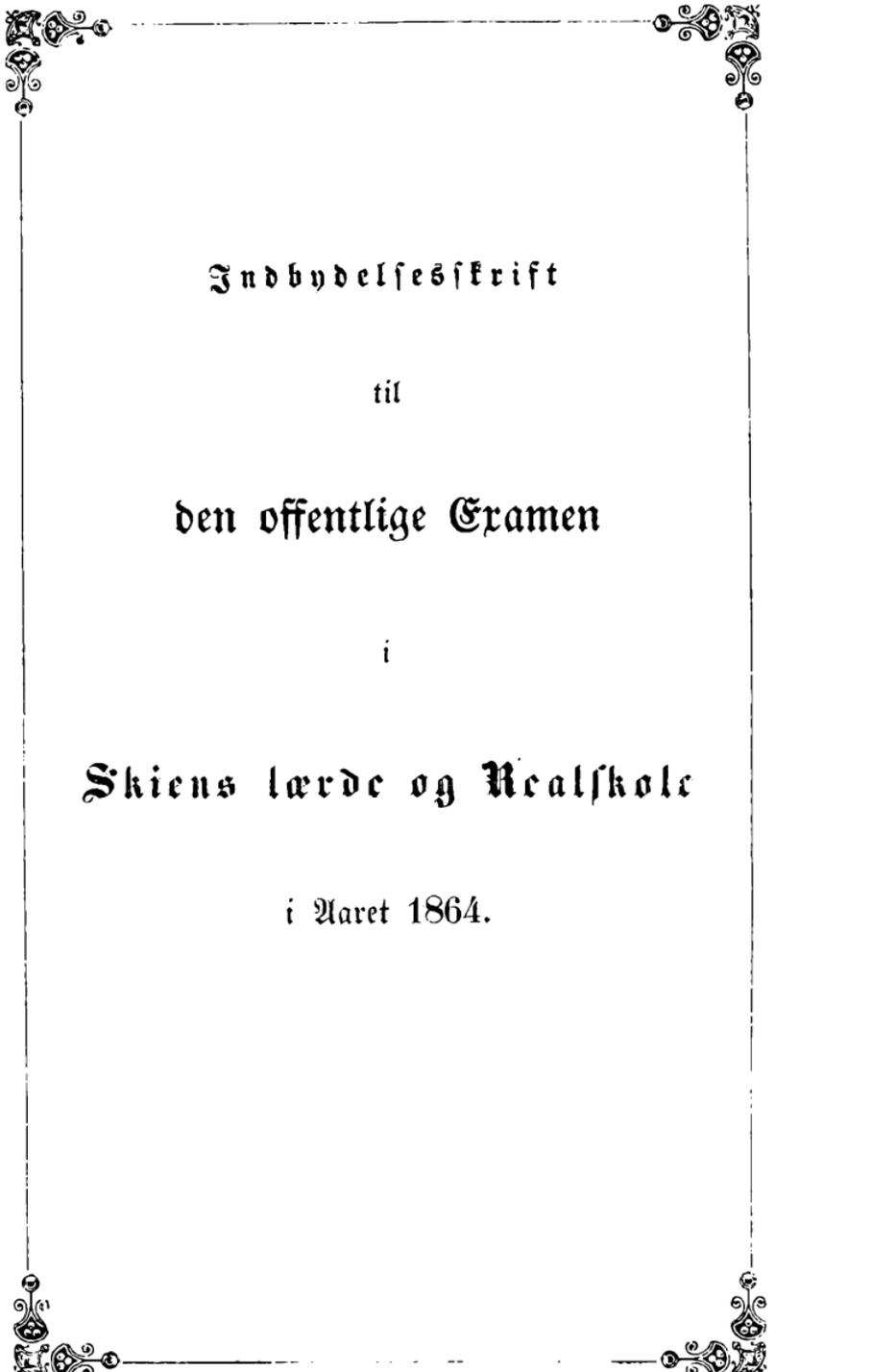
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen

i

Skien's lærde og Realskole

i Aaret 1864.

Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen

i

Skiens lærde og Realskole

i Aaret 1864.

Skolefesterretninger for Aarene 18⁶²/₆₃ og 18⁶³/₆₄.

Stien 1864.

Trykt hos J. Melgaard.

Skoleefterretninger

for

Årene 18⁶²/₆₃ og 18⁶³/₆₄.

I. Almindelige Foranstaltninger, Forandringer i Lærerpersonalet.

Den forsøgte Frekvents i Skolens nedre Klasser, som allerede i 1860 havde gjort det nødvendigt at dele den toaarige 2den Fællesklasse i to etaarige Klasser, rykkede ogsaa efterhaanden op i de øvre Klasser, saa at der fra Begyndelsen af Skoleaaret 18⁶²/₆₃ maatte gjøres en Deling af den toaarige 1ste Latin- og Realklasse. Denne Klasse havde i det foregaaende Skoleaar haft imellem 27 og 30 Disciple, og da dette Antal efter den Af- og Tilgang, som kunde ventes ved den forestaaende Hovedexamen, rimeligvis vilde stige endnu høiere, indgik Rektor under 30te Juni 1862 til Kirkedepartementet med Forslag om, at en Deling af Klassen fra næste Skoleaars Begyndelse maatte finde Sted. Dette Forslag blev bifaldt ved Departementets Resolution af 10de Juli næstefter og udført paa den Maade, at den hidtil toaarige Klasse blev fuldstændig delt i to etaarige Afdelinger

med Bibehold af den tidligere Adskillelse af Latinere og Realister i de specielle Fag (Latin — Engelsk, Naturhistorie, Regning). Til at besørge de paa Grund heraf forøgede Undervisningstimer blev der oprettet en ny Timelærerpost med aarlig Løn af 300 Spd. og et midlertidigt Lønstillæg af 50 Spd., og i denne Post blev Cand. mag. Anton Lynge den paafølgende 6te Septbr. constitueret af Dept., efterat han allerede fra Undervisningens Begyndelse i det nye Skoleaar ifølge Rektors Forsøining havde besørget de Undervisningstimer, der antoges at burde henlægges til den nye Timelærer.

Fra den 1ste Septbr. 1863 ophørte Lieutenant Tøsties Function som Gymnastiklærer, og i hans Sted blev Underofficier Anders Egenæs midlertidig ansat. Ligeledes ophørte ved Slutningen af October Maaned Tøsties Function som Skrive- og Tegnelærer, og i hans Sted ansattes Premierlieutenant Stub, — Begge med de samme Lønninger, som Tøstie havde havt.

2. Skolens Frekvents. Af- og Tilgang af Disciple.

Ved Hovedexamen i Juli 1862 var Disciplenes Antal 110. Af disse bleve 7 dimitterede til Universitetet og 2 udgik med anden Bestemmelse; saaledes var Antallet af tidligere Disciple ved Begyndelsen af Skoleaaret 18⁶²/₆₃ 101, hvortil kom 23 nyoptagne. I Aarets Løb optoges desuden 5, saa at det hele Antal af Disciple i Skoleaaret gik op til 129. Derimod udgik efterhaanden 18, saa at Antallet af Disciple ved Begyndelsen af Hovedexamen i Juli 1863 var 111, hvoraf 44 Studerende, 10 Realister og 57 i Fællesklasserne.

Af disse 111 Disciple udgik under Hovedexamen 2, og 8 ved Examens Slutning, hvoraf 1 dimitteret til Universitetet. Der var saaledes af ældre Disciple ved Begyndelsen af 18^{63/64} tilbage 101, ligesom ved det forrige Aars Begyndelse. Til disse kom 20 nyoptagne, saa at Skolen begyndte med et Antal af 121. I Aarets Løb optoges endvidere 3, hvorimod der i samme Tid (til Mai Maanedes Udløb 1864) udmeldtes 11, saa at Skolen ved sidstnævnte Tid havde 113 Disciple, medens det samlede Antal, der i Aarets Løb havde nydt Undervisning, udgjorde 124. Af hine 113 Disciple vare 49 Studerende, 6 Realister og 58 i Fællesklasserne.

De udtraadte Disciple, med Undtagelse af de Dimitterede, der omtales i et senere Afsnit, anføres her, saavidt muligt med Angivelse af deres Bestemmelse ved Udtrædelsen.

I Skoleaaret 18^{62/63} udtraadte:

1. Bent H. Bakke af 1ste Realklasse ved Slutning af Hovedexamen i Juli 1862 for at ledsage sin dimitterede Broder til Christiania og der fortsætte sin Undervisning.
2. Tørgen Gundersen af 1ste Fællesklasse paa samme Tid, efter Skolens Raad, for at gaae over i Almueskolen.
3. Hjalmar Friederichsen af 2den Latinkl. i Novbr. 1862. Dpgav Studeringerne.
4. Johan Halvorsen af 3die Fælleskl. paa s. T. for at anbringes i en Handelsbutik.
5. Karl Emil Neesß af 2den Realkl. fort efter sin Confirmation i Begyndelsen af December 1862 for at anbringes ved Handelen.
6. Christen Theodor Hansen af 2den Realkl. ved Slut-

ning af Halvaarsøramen i Decbr. 1862 for at anbringes paa et Embedskontor.

7. Christian Thorvald Hanssen af f. Kl. til f. L. for at arbejde i Faderens Garveri. (Blev i det følgende Aar igjen optagen som studerende.)
8. Halvor Johnsen af f. Kl. i Marts 1863 for at gaae tilføs.
9. Wilhelm August Røjahn af 3die Fælleskl. til f. L. for at prøves tilføs (midlertidig).
10. Karl Saaby af f. Kl. til f. L. for at anbringes ved Postkontoret.
11. Lars Rasmussen af 1ste Realkl. den 31te Marts 1863 for efter Confirmationen at anbringes hos en Handelsmand.
12. Bendix Johnsen af f. Kl. til f. L. for efter sin Confirmation at komme i Smedelære paa Faderens Bærksted.
13. Johan Støckfleth af f. Kl. til f. L. for at prøves tilføs.
14. Johan Larsen af f. Kl. i Mai 1863 med samme Bestemmelse.
15. Henrik Dffenberg af f. Kl. til f. L. og med lige Bestemmelse.
16. Valentin Hansen af f. Kl. i Slutningen af Juni 1863 for at gaa Faderen tilhaande i hans Bedrift som Landhandler.
17. Peder Hansen, Broder til Sidstnævnte, af f. Kl. til f. L. og med lige Bestemmelse.
18. Peder Ludvigsen af f. Kl. til f. L. (Blev senere igjen optagen i 3die Kvartal 1863. Se No. 34.)

19. Tellef Plesner af 3die Fælleskl. til f. L. for at gaae tilføs.
20. Hagbarth Johnsen af f. Kl. til f. L. for at følge sine til Throndhjem flyttende Forældre.
21. Thorvald Olsen af 1ste Realkl. i Begyndelsen af Hovedexamen i Juli 1863 for at anbringes i en Butik.
22. Bendix Christian Bomhoff af 1ste Fælleskl. til f. L. i Anledning af sine Forældres Bortflytning.
I Skoleaaret 18⁶³/₆₄ udtraadte:
23. Karl Houen af 3die Latinkl. efter Hovedexamen i Juli 1863 for i Christiania at fortsætte sine Studeringer privat.
24. Just Ebbesen af 2den Latinkl. til f. L.
25. Ole Paus af f. Kl. til f. L. for at prøves tilføs.
26. Knud Ludvigsen af 1ste Realkl. til f. L.
27. Christian Raaberg af f. Kl. til f. L.
28. Tørgen Hansen ligesaa.
29. Hans Houen af 3die Fælleskl. til f. L. formedelst vedvarende Sygelighed.
30. Ulrik Vilh. Andersen af 1ste Realkl. den 30te September 1863 for at anbringes tilføs.
31. Bendix Christian Blom af 2den Latinkl. efter Halvaarsramen i Decbr. 1863 for at forberedes en Tid privat til Dptagelse i Søkadetinstytutet.
32. Fr. Hagbarth Ditleffen af f. Kl. til f. L. Dpgav Studeringerne.
33. Johan Sørensen af 1ste Realkl. d. 8de Martz 1864 for at gaae Faderen tilhaande i hans Bedrift som Landhandler.
34. Peder Ludvigsen (No. 18) af f. Kl. den 31te Martz 1864 for at gaae tilføs.

35. Ulrik Ludvigsen, Broder af Sidstnævnte, af 3die Fælleskl. til s. L. med lige Bestemmelse.
36. Michael Grøndahl af 1ste Realkl. til s. L. Uden afgjort Bestemmelse.
37. Mathias Kittelsen af 3die Fælleskl. til s. L. for at gaae tilføs.
38. Emil Jebesen af s. Kl. til s. L. for at arbeide paa Faderens Hattemagerværksted.
39. Peter Pedersen af 1ste Realkl. den 24de Mai 1864 for at gaae tilføs.
40. Karl Hansen af s. Kl. s. D. med lige Bestemmelse.

De i disse tvende Skoleaar nyoptagne Disciple vare følgende.

5 August 1862 optoges:

1. Nikolai Ely i 2den Lat. Kl. øv. Ufd.
2. Karl Gustav Flood ligesaa.
3. Lars Rørholt ligesaa.
4. Alfred Petersen i 2den Lat. Kl. ned. Ufd.
5. Gunnerius Knudsen ligesaa.
6. Johan Michael Dyring ligesaa.
7. Finn Christian Resch i 1ste Lat. Kl. ned. Ufd.
8. Hans Christian Hoff ligesaa.
9. Adolf Frederik Flood i 1ste Realkl. ned. Ufd.
10. Hans Evensen i 3die Fælleskl.
11. Karl Henrik Hansen ligesaa.
12. Christian Haraldsen i 2den Fælleskl.
13. Reinert Svendsen ligesaa.
14. Hagbarth Johnsen ligesaa.
15. Kjeld Elias Flood.

16. Martin Dlsen.
17. Hans Bollmann.
18. Emanuel Boyson.
19. Tørgen Tørgensen.
20. Christoffer Grøndahl.
21. Peder Anton Ludvigsen.
22. Peder Jacob Ludvigsen.
23. Julius Tufte. No. 15—23 i 1ste Fælleskl.
1ste Oktbr. 1862 gjenoptoges :
24. Michael Grøndahl i 3die Fælleskl. (Var formedelst
Eyndom midlertidig udmeldt i Juni s. A.)
I Januar 1863 optoges :
25. Sofus Schweigaard i 1ste Lat. Kl. ned. Afd.
26. Sofus Saksen i 1ste Fælleskl. øv. Afd.
27. Agath Tøbsen ligesaa.
28. Peder Rasmussen ligesaa.
I Skoleaaret 18⁶³/₆₄ bleve Følgende optagne.
I August 1863 :
1. Christian Thorvald Hanssen (udm. af 2den Realkl.
i Decbr. 1862) i 2den Lat. Kl. ned. Afd.
2. Peder Ludvigsen (udm. af 1ste Realkl. i Juni 1863)
gjenoptagen i samme Kl.
3. Hans Smith i 3die Fælleskl.
4. Andreas Martinius Sørboe i 2den F. Kl.
5. Jens Karl Mathiasen.
6. Karl Tøbsen.
7. Arnold Tøbsen.
8. Herman Hoell.
9. Amarinus Thulstrup Andersen.
10. Christen Paus Erichsen.
11. Christian Nilsen Sand.

12. Johan Jakob Broch Ludvigsen.
13. Andreas Johnsen.
14. Gustav Adolf Lammers Schaanning.
15. Peder Falkenberg.
16. Christian Blom.
17. Frank Vilh. Theiste.
18. Julius Rasmussen.
19. Arthur Rojahn.
20. Wiggo Nerdrum.
Samtlige fra 5—20 i 1ste Fælleskl.
I Januar 1864:
21. Jahn Christian Edvard Knuzen i 1ste Lat. Kl. sv. Ufd.
22. Samuel Thorsen Dahl i 3die Fælleskl.
23. Wilhelm Aug. Rojahn (midl. udm. i Marts 1863 af 3die Fælleskl.) gjenoptagen i f. Kl.

De 113 Disciple, Skolen tæller i Mai 1864, ere paa følgende Maade fordelte i Klasserne:

3die Latinklasse.

(a.) 1. Peter Christian Klovholt. 2. Ingebrigt Chr. Olsen. 3. Ole Thorvald Lie. 4. Dskar Carlsten 5. Karl M. Erichsen. (b.) 6. Anton Boyson. 7. Johan Elias Schweigaard. 8. Nikolai Gly. 9. Jakob Aafoss. 10. Lars Rørholt. 11. Karl G. Flood.

2den Latinklasse.

(a.) 1. Alfred Petersen. 2. Frederik M. Hoff. 3. Johan Dyring. 4. Bernt Torstenson. 5. Gunnerius Knudsen. 6. Frederik Munthe. 7. Halvor Uslaksen. 8. Daniel M. Olsen. (b.) 9. Johan Arcander. 10. Urel Ludvigsen. 11. Dskar Backa. 12.

Thorvald Hanssen. 13. Holm H. Munthe. 14. Anton Lie. 15. Gustav Wessel.

1ste Latin- og Realklasse, øv Afd.

Studerende. 1. Jens M. Theiste Bauvert. 2. Wilhelm Münster. 3. Bredo H. Thorbjørnsen. 4. Joachim Stockfleth. 5. Sofus Schweigaard. 6. Finn Resch. 7. Ludvig Hoff. 8. Hans Anesen. 9. Jakob Hansen. 10. Edvard Knudsen. 11. Gustav Hansen. 12. Christian Conradi. 13. Hans Hoff. 14. Jonas Borchsenius.

Realister. 1. Wilhelm Larsen. 2. Adolf Flood. 3. Nils Gottfred Høier.

1ste Latin- og Realklasse, ned. Afd.

Studerende. 1. Hans Evensen. 2. Karl Torsten-son. 3. Nils Halvorsen. 4. Kaspar Holm. 5. Iver Holter. 6. Jens Schaanning. 7. Henrik Viborg. 8. Hother Thygesen. 9. Otto Børresen.

Realister. 1. Johan Anton Hansen. 2. Anders Arctander. 3. Wilhelm Boyson.

3die Fællesklasse.

1. Bent Boyson. 2. Christian Taraldsen. 3. Birger Grøndahl. 4. Reinert Svendsen. 5. Hans Smith. 6. August Melgaard. 7. Samuel Dahl. 8. Dve Arctander. 9. Christian Paus. 10. Bertrand Falkenberg. 11. Jonas Johnsen. 12. Hans Rojahn. 13. Wilhelm Rojahn. 14. Hagbarth Andersen. 15. Christian Thømesen. 16. Jens M. Tufte. 17. Karl M. Knudsen. 18. Anders P. Limie.

2den Fællesklasse.

1. Randinus Andersen. 2. Andreas Sørbøe. 3. Magnus Johnsen. 4. Sofus Isaksen. 5. Peder Ras-

mussen. 6. Martin Olsen. 7. Hans Hauge. 8. Agath Tøbsen. 9. Kjeld Flood. 10. Wilhelm Bollmann. 11. Isak Olsen. 12. Ludvig Ludvigsen. 13. Edgar Rojahn.

1ste Fællestklasse.

(a). 1. Andreas Johnsen. 2. Biggo Nerdrum. 3. Christofer Grøndahl. 4. Emanuel Boyson. 5. Christian Sand. 6. Peder A. Ludvigsen. 7. Christen Erichsen. 8. Tørgen Tørgensen. 9. August Amundsen. 10. Jens Mathiasen. 11. Hans Bollmann. 12. Hakon Schøien. 13. Peder J. Ludvigsen. 14. Peder Falkenberg. 15. Julius Tufte. 16. Tørgen Ludvigsen. 17. Bendix Plesner. (b.) 1. Julius Rasmussen. 2. Gustav Schaanning. 3. Herman Hoell. 4. Arnold Tøbsen. 5. Thulstrup Andersen. 6. Christian Blom. 7. Johan Ludvigsen. 8. Arthur Rojahn. 9. Karl Tøbsen. 10. Wilhelm Theiste.

3. Undervisningen.

Overensstemmende med hvad der er anført i første Afsnit er Undervisningen i den toaarige første Latin- og Realklasse fra August 1862 bleven meddelt særskilt for den ældre og yngre Afdeling. Herved er det, ligesom tidligere ved Deling af 2aarige Klasser, bleven iagttaget, at den Lærer, der begynder Undervisningen i et Fag med den yngre Afdeling, i det næste Aar følger de samme i den ældre Afdeling opflyttede Elever, hvorved opnaaes, at de forskellige Fag i det 2aarige Cursus uagtet Delingen beholde de samme Lærere. Anden Realklasse, der havde været i Virksomhed i de to nærmest foregaaende Skoleaar, maatte atter midlertidig indstilles ved Begyndelsen af Skoleaaret

1863^{7/54}, da de Disciple, om hvis Opflyttelse i bemeldte Klasse der kunde blive Spørgsmaal, samtlige udgif af Skolen bort før eller efter Hovedexamen i 1863. Da der saaledes, efterat denne Klasses Virksomhed var ophørt, bleve nogle Timer ledige for Adjuncterne Arenz og Arctander, bleve disse Timer med Departementets Tilladelse anvendte saaledes, at de 2 Aarsafdelinger i 2den Latinklasse fik hver særskilt Undervisning i Mathematik og Historie i det sidste Halvaar.

Svorledes de ugentlige Undervisningstimer have været fordelte paa Klasserne og Fagene i det sidste Undervisningsaar, sees af den paa næste Side indførte Tabel. Mellem Lærerne ere Fagene fortiden fordelte paa følgende Maade:

Rektor Hammer har Norskk i Lat. Kl. 2 og 3, Latin i Lat. Kl. 1 b, samt i Lat. Kl. 3 5 Timer, tilf. 18 Timer ugentlig.

Overlærer Stoltenberg Latin i Lat. Kl. 2 samt i Lat. Kl. 3 4 Timer, Franskk i samtlige Klasser, Tydsk i Lat. Kl. 1 b, 24 T.

Adjunkt Arenz Mathematik i samtlige Klasser og Regning i Realkl. 1, tilsammen 22 Timer.

Adjunkt Holfeldt Religion og Tydsk i Lat. Kl. 2 og 3, Latin i Lat. Kl. 1 a, Græsk i Lat. Kl. 2 a samt Historie i Lat. Kl. 1 a, tilf. 24 T.

Adjunkt Hansen Norskk og Religion i hele Lat.- og Realkl. 1 samt Norskk, Religion og Tydsk i Fælleskl. 2, tilf. 24 T.

Adjunkt Arctander Historie i Lat. Kl. 2 og 3, Engelskk og Naturhistorie i samtlige Klasser, tilf. 24 T.

Timefordelingstabel.

	1ste Fælles- kl.	2den og 3die Fælleskl.	1ste Latin- og Realkl. N. U.	1ste Latin- og Realkl. D. U.	2den Latinkl.	3die Latin- kl.
Moderes- maalet	9	5	4	3	2	3
Skrivn. og Tegn.	5	*5	*2 *1	{*2 }		
Regning	5	4	*2	*2		
Religion	3	3	2	2	2	2
Historie	3	3	3	3	3	3
Geografi	3	3	2	2	2	1
Natur- historie		2	*2	*2		
Dydf		5	4	3	2	2
Fransf				4	2	2
Engelsf			3	2	*2	*2
Mathe- matik			5	5	4	3
Latin			8	8	8	9
Græsf					5**	5
	28	30 30	30 30	30 30	30 ell. 32	30 ell. 32

* Fælleskl. 2 og 3 have fælles Skrive- og Tegnetimer. Lige-
saa 1ste Latinkl. n. Ufd. og hele 1ste Realkl. Begge Ufd.

Timelærer Undersen Geografi i Lat. Kl. 2 og 3 samt Norff, Tydff, Religion, Historie, Geografi og Regning i Fælleskl. 3, tilf. 26 L.

Timelærer Nielsen samtlige Fag i Fælleskl. 1, med Undtagelse af Skrivning, samt Regning i Fælleskl. 2, tilf. 27 L.

Timelærer Tynge Græff i Lat. Kl. 3 samt i Lat. Kl. 2 b, Tydff i Lat. og Realkl. 1 b, Historie i Fælleskl. 2 og Lat. og Realkl. 1 b, samt Geografi i Fælleskl. 2 og i hele Lat. og Realkl. 1, tilf. 26 L.

Premierlieutenant Stub underviser i Skrivning og Tegning 13 L.

Organist Rojahn i Sang 4 L.

Underofficier Egenæs i Gymnastik 6 L.

Følgende Undervisningspensum er gennemgaaet.

Første Fællesklasse.

Modermaalet. Til Dvelse i Indenadslæsning er benyttet Hansens Godmand, der af begge Afdelinger helt er gennemgaaet. Ufd. a (øverste) har desuden i hvert af begge Aar læst Boyesens danske Grammatik, med Undtagelse af §§ 17 og 18 samt de fleste Anmærkninger, og er bleven indøvet i Grammatikken ved Analyse. Ligeledes har den havt Dvelse i Rettskrivning og af Korens Digtsamling lært udenad S. 34—84. Ufd. b (nederste) har af Digtsamlingen lært S. 1—33, og havt Dvelse i Af-skrivning efter Bog samt mundtlige Rettskrivningsøvelser.

i 1ste Realkl. have fælles Timer i Regning og Naturhistorie. Engelft i 2den og 3die Latinkl. er valgfrit Fag. I 2den Lat. Kl. har kun øv. Ufd. Engelft.

** Særskilt for Ufd. s. og n.

Religion. Afd. a har lært de 3 første Parter af Katechismus samt af Herslebs mindre Bibelhistorie, udg. af Eichholt, det nye Testamente S. 46—90. Af den samme Bibelhistorie har Afd. b lært til P. 45 og i 18^{63/64} endvidere til S. 51.

Historie. Nissens Verdenshistorie. I 18^{62/63}: Afd. a S. 39—109 (Alkibiades — den store Folkevandring). Afd. b fra Begyndelsen til S. 42 (Sokrates). I 18^{63/64}: Afd. a S. 42—109; Afd. b fra Begyndelsen til S. 49 (Alexander den Store).

Geografi. Afd. a har læst Platous kortsatte Jordbeskrivelse fra Asien ud og desuden af Sammes Udtog S. 39—72, (Norge — Storbritannien), i det første Aar ogsaa den almindelige Oversigt over Europa. Afd. b har havt mundtlig Veiledning paa Landkortet og læst det vigtigste af den kortsatte Jordbeskrivelse fra S. 14—52 (Europa — Asien).

Regning. Af Afd. a har Størstedelen lært de 4 Regningsarter i benævnte hele Tal, Enkelte noget mindre; nogle Disciple have ogsaa begyndt paa Brøk. Med Afd. b er gennemgaaet de 4 Regningsarter i ubenævnte hele Tal.

Skriveøvelser anstilles væsentlig efter Lærerens Forskrift.

Anden Fællesklasse.

Moderemaal t. Bovesens Grammatik gennemlæst og indøvet ved Analyse. Dvølse i Læsning efter Tensens Læsebog, af hvilken ogsaa enkelte Digte ere lærte udenad. Dvølser i Rettskrivning efter Diktat og i lette skriftlige Arbejder.

Trydsk. Hallagers Læsebog S. 62—171, i det sidste Aar endvidere til S. 189. Af Grammatik det Vigtigste af Bøiningslæren, dels efter Hallager, dels efter Løkke.

Religion. I det første Aar: Luthers Katedisimus samt Pontoppidans Forklaring til tredie Artikel; Herslebs hele lille Bibelhistorie. I det andet Aar: af Forklaringen det Samme; Herslebs lille Bibelhistorie til Jesu Korsfæstelse; 20 Psalmer lærte udenad.

Historie. Nissens Verdenshistorie. I det første Aar: S. 133—237 (Harald Haarfager — Reformationen i England). I det andet Aar: S. 108—249 (den store Folkevandring — Richelieu).

Geografi. Platous Udtog. I det første Aar fra Begyndelsen til Rusland (14de Udg.). I det andet Aar fra Nederlandene til Afrika (15de Udg.).

Naturhistorie. Berlins Naturlære, fra Begyndelsen til 17de Kapitel i 3die Afd. (S. 205).

Regning. Brøflæren er gennemgaaet, hvorhos det tidligere Lærte er repeteret. Enkelte have begyndt paa Regula de tri.

Skrivning og Tegning efter Forskrifter og Fortegninger.

Tredie Fællesklasse.

Moderemaal. Fortsættelse, Repetition og Udvidelse af Undervisningen og Øvelserne i anden Fællesklasse med den samme Grammatik og Læsebog.

Trydsk. Hallagers Læsebog fra S. 163 (i det sidste Aar fra 171) til Enden. Det Vigtigste af Bøiningslæren lært og repeteret efter Løkke.

Religion. Herslebs mindre Bibelhistorie heltigenem repeteret. Af Pontoppidans Forklaring lærtes i det første Aar de to første Parter, i det andet Aar fra tredje Artikel til Enden. Endeel Psalmer lærtes udenad.

Historie. Nissens Verdenshistorie. § 18^{62/63}: Den nyere Historie til den franske Revolution (S. 210—318) samt Repetition af den gamle Historie. § 18^{63/64}: fra Reformationen i England (S. 235) ligeledes til den franske Revolution; endel af Middelaalderen repeteret.

Geografi. Platous Udtog lært nyt fra Rusland til Enden, forøvrigt helt repeteret.

Naturhistorie. Berlins Naturlære fra 3die Afd. Kap. 20 (i sidste Aar fra Kap. 17) til Enden.

Regning. Brøklæren samt for de allerfleste Disciple Regula de tri enkelt og sammensat samt Rentens Regning.

Skrivning og Tegning som anden Fællesklasse.

Første Latin- og Realklasse ned. Afd.

Fællesfag.

Moderemaal. Boyesens Grammatik repeteret og indøvet ved Analyse. Ugentlig Dvælses i Rettskrivning og lettere Udarbejdelser i Hjemmet og især paa Skolen.

Lydsff. Hjorths Læsebog. § 18^{62/63}: S. 2—7, 16—18; 21—66. Løffes Grammatik repeteret. § 18^{63/64}: S. 5—7, 16—94. Grammatikken repeteret.

Religion. § 18^{62/63}: af Pontoppidans Forklaring de 2 første Parter; af Herslebs større Bibelhistorie det gamle Testamente til 7de Periode. § 18^{63/64}: Hele Forklaringen, af Herslebs større Bibelhistorie hele det gamle Testamente. § begge Aar flere Psalmer lærte.

Historie. Lassens Lærebog fra Begyndelsen til § 51 (Alexander's Død); i det sidste Aar endvidere til § 58 (Roms Historie).

Geografi. Geelmuydens Lærebog. I 18^{63/64}: Europa, Storbritannien, Holland, Belgien og Frankrige. I 18^{63/64}: de samme Lande (undtagen Storbritannien) samt Spanien, Portugal, Italien og Schweiz.

Mathematik. Holmboes Arithmetik til Læren om Tallenes Egenkaber; Brochs Geometri, første Bog.

Skrivning efter Forskrifter.

Af Latinerne er særskilt læst:

Latin. Madvig's Formlære samt Schmidts Læsebog for Stykket XXIV i 3die Afsnit; i det sidste Aar endvidere til Stykke XXVII.

Særskilt for Realisterne:

Engelsk. Det Vigtigste af Læren om Former og Udtale efter Diktat. Af Arctanders Læsebog de første 41 Fabler; i det sidste Aar til S. 32, hvoraf 20 Fabler ere lærte udenad.

Naturhistorie. I 18^{62/63} Berlins Naturlære fra 7de Afdel. til Enden samt Lützens Naturhistorie. I 18^{63/64} Urbos Planteriget's Naturhistorie med stadig Benyttelse af Andersons svenske Skolebotanik.

Regning. Dveller i simple og sammensatte Proportioner, Rjedereglen og Decimalregning, samt Opgaver, i hvilke disse komme til Anvendelse, saasom Rentes- og Verelregning, sammensat Rente.

Tegning. Efter Fortegninger.

Første Latin- og Realklasse og. Afd.

Moderemaal et som nederste Afd.

Dydsf. Hjorths Læsebog, Løfkes Grammatik. Ugentlig 1 Time til Stil. Af Læsebogen er læst i 18⁶²/₆₃ S. 78—155; i 18⁶³/₆₄ S. 66—88; 134—173; 195—201.

Franst. Borrings Læsebog til S. 40; af sammes Grammatik til Verberne indbefattede.

Religion. I 18⁶²/₆₃ af Forklaringen de 3 første Parter, af Herslebs større Bibelhistorie det gamle Testamente; endel Psalmer lærte. I 18⁶³/₆₄ hele Forklaringen repeteret, af Bibelhistorien fra 7de Periode i det gamle Testamente til Apostlernes Historie (S. 112—241); den mindre Bibelhistorie repeteret.

Historie. Lassens Lærebog. § 51—110 (Alexanders Død — slaviske Folkeslag).

Geografi. Af Geelmuydens Lærebog Norge, Sverige, Danmark samt i første Aar Storbritannien, i andet Aar Spanien, Portugal og Italien.

Mathematik. Holmboes Arithmetik til Potenser og Rødder. Brochs Geometri, de to første Bøger, i sidste Aar endvidere til Kapitlet om Cirkler.

Særskilt for Latinerne.

Latin. I første Aar: Cornelius Nepos, de første 14 Feltherrer; Fædrus, de 3 første Bøger. Madmigs Formlære repeteret og af Syntaren Hovedreglerne i Casuslæren gennemgaaede. 2 Timer anvendtes til Stil, skriftlig og mundtlig. I andet Aar: Cornelius, Epaminondas til Attikus; Fædrus, de 3 første Bøger. Af Madvigs Grammatik, 4de Udg., er Formlæren repeteret og af Syntaris læst det vigtigste til § 314. Stile som forrige Aar.

Særskilt for Realisterne.

Engelsk. I 18⁶²/₆₃ det meste af Arctanders Læse-

bog, tildels udenad; Wittrups mindre Læsebog S. 45—50; 73—98. I 18^{63/64} den sidstnævnte Læsebog S. 48—107 og nogle Blade deraf udenad.

Naturhistorie, Regning og Tegning. Som nederste Ufd., med hvilken Undervisningen er fælles.

Anden Latinklasse.

Moderemaal. Læsens Læsebog benyttet til Dvølse i Dplæsning og Deklamation; af den poetiske Deel ere flere Digte lærte udenad. Skriftlige Arbejder hjemme, i Almindelighed 2 maanedlig.

Latin. I 18^{62/63}: Callusts Jugurtha, Ciceros Tale for det maniliske Lovforslag, Terent's Andria. Af Madvig's Grammatik Syntaxen § 279—423. Stile og skriftlige Doversættelser afværlende 1 Time ugentlig. I 18^{63/64}: Callusts Catilina, Ciceros 4. catilinariske Taler samt af Dvids Forvandlinger et Udvalg paa 1100 Vers.

Græsk. Nederste Afdeling har gennemgaaet det Vigtigste af Formlæren efter Curtius's Grammatik til § 328 og det Meste af de hertil svarende Exempelstykker i Schenk's Læsebog, samt endel „Læsestykker.“ Dverste Ufd. i 18^{62/63}: Ilias I og II—B. 494; Xenofons Anabasis 1ste Bog til Kap. 7 inclusive; i 18^{63/64} Ilias I og VI, Xenofons Anabasis 3die Bog. Endvidere er Curtius's Formlære repeteret.

Dydsk. Af Hjorth's Læsebog et Udvalg (i første Aar S. 203—298). Grammatikken (Løffes) repeteret og mundtlige Stileøvelser anstillede.

Fransk. Borrings etudes litteraires. I første Aar S. 10—20; 32—84; 98—111; i andet Aar S. 1—10; 84—98; 166—210. Borrings Grammatik repeteret.

Engelsk. I 18^{62/63} Arctanders Læsebog, de 20 før-

ste Fabler lærte udenad; Wittrups Læsebog S. 1—8; 35—45; 62—73. Læren om Udtale og Former gennemgaaet samt Homonymer.

Religion. Hele Forklaringen repeteret, og Herslebs Bibelhistorie gennemgaaet, i det første Aar det gamle Testamente til 6te Periode (S. 103), i det andet Resten af det gamle Testamente og hele det nye. Læsning i Evangelierne.

Historie. Læssens Lærebog. I 18⁶²/₆₃ § 102—176 (hele Middelalderen); i 18⁶³/₆₄ den nyere Historie til den franske Revolution; den senere Historie efter Riisen.

Geografi. Geelmundens Lærebog. I 18⁶²/₆₃ Tydskland til Asien incl., desuden af øverste Afd. Nederlandene til Schweiz incl. I 18⁶³/₆₄ Afrika, Amerika, Australien, den almindelige Indledning samt Europa.

Mathematik. Holmboes Arithmetik. I 18⁶²/₆₃ Decimalbrøk, Proportioner, Potenser og Rødder (§ 65). I 18⁶³/₆₄ har øverste Parti dels repeteret dels gennemgaaet fra nyt hele Arithmetikken til § 65; nederste Parti har gennemgaaet Læren om Potenser og Rødder. Brochs Geometri. I 18⁶²/₆₃ Cirkellæren samt 5te Bog. I 18⁶³/₆₄ 2d. Parti repeteret eller gennemgaaet hele Lærebogen til Kapitlet om ligedannede Figurer (6te Bog ud); ned. Parti gennemgaaet No. 343—558. I 1 Time om Ugen er anstillet Dvælses i Opløsning af Ligninger af 1ste Grad med flere Ubekjendte samt af Ligninger af 2den Grad.

Anden Realklasse,

der kun i 18⁶²/₆₃ var i Virksomhed, havde i Norsk, Tydsk, Fransk, Religion, Historie og Geografi samt Mathematik Undervisning fælles med anden Latinkl. I hvert af de tre nævnte Sprog havde den desuden 1 Time særskilt, der an-

vendtes til udvidet Læsning og videregaaende Stilesøvelser. Fremdeles gennemgik den særskilt Følgende:

Engelsk. Wittrups større Læsebog S. 35—73.

Natnrhistorie. Af Naturens Bog Mineralogi og Geognosi.

Fysik. Eigevegts- og Bevægelseslæren for faste og flydende Legemer.

Regning og Tegning. Fremadskridende Øvelser efter Disciplenes Fremgang.

Tredie Latinklasse.

Moderšmaalet. Af Borgens Veiledning er gennemgaaet Læren om Troper og Figurer samt Anvisning til Udarbejdelser. Maanedlig ere 2 Udarbejdelser skrevne hjemme. I første Aar er gennemgaaet endel svenske Læsestykker efter Thues Læsebog, i det andet Aar Oversigt over Skjønneren fra Holberg til Nutiden i Lassens Læsebog.

Latin. Af Forfattere ere gennemgaaede i første Aar: Æneidens 4de Bog; af Horats's Dder 1ste Bog, 1—30; af Tacitus Germania; Ciceros Breve fra Proconsulattiden efter Süpfles Udvalg; Callusts Jugurtha, Ciceros Taler for det maniliske Lovforslag og for Archias. I det andet Aar: Æneidens 1ste Bog; af Horats's Dder 2den Bog, af sammes Breve 1ste Bog, 1—14; af Tacitus Agricola; af Livius 31te og 32te Bog; Ciceros Tale for Archias. Af Madvigs Syntax, Boyensens romerske Antiquiteter og Roosens Mythologi er det Meste gennemgaaet. 1 Time ugentlig er anvendt til Gjennemgaaelse af skriftlige Oversættelser og til Extemporallesning, ligeledes 1 Time til Extemporalstil. Overlærer Stoltenberg har gennemgaaet med Disciplene Livius, Callust og Ciceros Taler samt vei-

ledet i Extemporalstil; forøvrigt er Underviisningen besørgt af Rektor. Med Dimittenderne er desuden repeteret hvad de lægge op til ex. art.

Græsk. § 18^{62/63} Iliaden 1, 2, 3, 5; Herodots Klio, 1—60. Af Curtius's Grammatik Kap. 19—27 incl. § 18^{63/64} Herodots Klio, 1—130; Platos Apologi; Demosthenes's 1ste filippiske Tale; Grammatikken til § 507. Desuden Repetition med Dimittenderne.

Lydsk. Af Luttenrieth's Læsebog ere større Partier gennemgaaede samt Smith's Grammatik. § Regelen er lidt af hver Time anvendt til mundtlige Stileøvelser.

Franssk. Borrings etudes litteraires, i det første Aar S. 249—373; i det andet S. 20—32; 190—235; 373—426. Bloms Grammatik er benyttet.

Engelsk. Wittrups større Læsebog. § det første Aar S. 15—23; 35—45; 62—73; 143—146; desuden øv. Afd. S. 27—35; 45—50; 94—103; 138—141; 146—149. § andet Aar S. 27—35; 50—62; 73—85; 116—138; 143—158; 186—197.

Religion. Johannes's Evangelium i Grundsproget, Nissens Kirkehistorie og Herslebs større Bibelhistorie, hvoraf læst i det første Aar det nye Testamente til 5te Afd. (S. 258), i det andet Aar det gamle Testamente.

Historie. Af Lassens Lærebog er i 18^{62/63} læst og repeteret § 1—116 (4de Afsnit i Middelalderen); § 176—238 (den nyere Historie fra Begyndelsen til 5te Afsnit, Aar 1740); fra den franske Revolution af dels efter Lassen; dels efter Nissen. § 18^{63/64} Lassens Lærebog repeteret fra Rom's Keiserperiode til Middelalderens Ende samt fra den

spanske Arvefølgekrig til Napoleons Keiserdømme, den senere Historie dels efter Lassen, dels efter Nissen.

Geografi. Geelmundens Lærebog. I det første Aar fra Europa til Rusland, og i det andet Aar fra Rusland til Lærebogens Slutning samt Indledningen.

Mathematik. Holmboes Arithmetik er fuldstændig gennemgaaet og repeteret med Undtagelse af Kjædebrøk, i det første Aar tillige for nederste Parti med Undtagelse af Kapitlet om Eigninger. Hele Brochs Geometri repeteret, dog i det første Aar for nederste Parti med Undtagelse af Kapitlet om Cirklen. Øvelser i Opløsning af Eigninger med 1 eller flere Ubekjendte af 1ste og 2den Grad.

4. Examina.

Hovedexamen i Juli 1862 havde efter Hovedkarakterne følgende Udfald:

	Udm. g.	Meg. g.	Godt.	Lem. g.	Frav.
I Latinkl.	3	18	15	=	2
Realkl.	=	4	8	=	=
Fælleskl.	4	32	22	1	2
	7	54	45	1	4=111

Halvaarsexamen i December 1862, afholdt fra 8de til 20de Decbr., havde følgende Udfald:

	Udm. g.	Meg. g.	Godt.	Lem. g.	Frav.
I Latinkl.	4	21	16	1	1
Realkl.	=	5	16	=	=
Fælleskl.	2	27	25	=	4
	6	53	57	1	5=122

Ved Hovedexamen i 1863, der holdtes fra 1ste til 11te Juli, gaves følgende Hovedkarakterer.

	Udm. g.	Meg. g.	Godt.	Tem. g.	Frav.
3 Latinkl.	6	19	16	2	1
Realkfl.	=	2	7	=	1
Fælleskl.	5	24	25	=	3
	11	45	48	2	5=111

Halvaarsexamen i s. A. afholdtes fra 9de til 19de Decbr. Udfaldet var følgende.

	Udm. g.	Meg. g.	Godt.	Tem. g.	Frav.
3 Latinkl.	6	23	18	1	2
Realkfl.	=	3	6	1	1
Fælleskl.	4	25	24	3	3
	10	51	48	5	6=120

Udfaldet for de i 1862 og 1863 til Universitetet dismitterede Disciple saavel ved Skoleexamen som ved ex. art. anføres paa den følgende Side.

Udfaldet af Examen for de i 1862 og 1863 Dimitterede.

1862.		Korff.	Lat. Dorsf.	Latin.	Græff.	Lybiff.	Fransff.	Engelfff.	Religion.	Hiftorie.	Geografi.	Arithm.	Geometri.	Sum.	Hovedkar.
Stener Johannes Ste- nerfen Schiött	Skoleexamen.	3	3	1	2	1	2	2	1	1	1	2	1	20	Meg. godt.
	Ex. art.	3	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	15	Laud.
Jonas Hanssen	Skoleexamen.	3	3	2	3	2	2	2	2	1	2	1	1	24	Meg. g.
	Ex. art.	2	3	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	23	Laud.
John Lauriz Dvisling	Skoleexamen.	3	3	1	3	1	2	2	1	1	1	1	2	21	Meg. g.
	Ex. art.	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	17	Laud. p. c.
Karenos Theodor Holm	Skoleexamen.	4	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	24	Meg. g.
	Ex. art.	3	4	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2	24	Laud.
Johan Christian Bruun Schaanning	Skoleexamen.	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	1	1	26	Meg. g.
	Ex. art.	3	3	3	2	2	2	3	1	1	2	2	2	26	Meg. g.
Hans Rasmus Bakke	Skoleexamen.	3	4	2	3	2	2	2	2	2	2	4	2	30	Laud.
	Ex. art.	3	4	3	4	3	3	2	3	2	3	4	3	37	Haud ill.
Jakob Christen Boyson	Skoleexamen.	4	3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	31	Godt.
	Ex. art.	3	3	2	3	2	3	3	3	5	3	3	3	36	Haud. ill.
1863. Karl August Rjær	Skoleexamen.	3	3	3	2	3	2	3	2	2	3	3	2	31	Godt.
	Ex. art.	3	4	3	4	2	3	2	2	4	3	3	2	35	Haud. ill.

5. Bibliotheket

har i de tvende Skoleaar erholdt følgende Tilvæxt.

1. Das Leben der Römer von E. Guhl und W. Koner. Berlin 1861.
2. Griechische und römische Metrologie von Fr. Hultsch. Berlin 1862.
3. J. N. Madvig, Latinsk Sproglære til Skolebrug. 4de Udg. Kjøbenhavn 1862.
4. E. Berg, græsk-dansk Ordbog, 9 Hefter. Kjøbenhavn 1862—63.
5. T. Livii historiarum libri qui supersunt. Ex recensione J. N. Madvigii. Voll. II. Hævniæ 1861—1863.
6. Livius, oversat af J. Geelmuyden. 1ste Hefte. Bergen 1863.
7. Horats's Dder, Satirer og Breve, oversatte af P. D. Kjær. Kjøbenhavn 1863.
8. Novum testamentum græce auctore H. A. Schott. Ed. 4ta Lipsiæ 1839.
9. Ordbog over det gamle norske Sprog af Johan Fritznér. 3 Hefter. Christiania 1862.
10. Vorlesungen über die alte Geschichte von Fr. v. Raumer. 2 Bde. Berlin 1861.
11. Den mosaiske Gudstjeneste af J. Stenersen. Christiania 1862.
12. Det norske Folks Historie af P. A. Munch. Anden Hovedafdeling, Unionsperioden. 2 Dele. Christiania 1862—63.
13. Laurentius Balla af J. Clausen. Kjøbenhavn 1861.
14. Søkrigshistoriens vigtigste Begivenheder af H. J. Müller. Christiania 1863.

15. Den danske Erobring af England og Normandiet af J. N. Worsaae. Kjøbenhavn 1863.
16. Haandbog i Middelalderens Historie af N. F. S. Grundtvig. 2den Udg. Kjøbenhavn 1862.
17. Geografisk-statistisk Haandbog af S. Ankjær. 2 Bd. Kjøbn. 1858—63.
18. De tre første Aarhundreders Kirkehistorie af E. Pressensé, oversat af Becker. 1ste Hefte. Kjøbn. 1863.
19. Dagbog i Finmarken af N. J. Stockfleth. 2det Hefte. Chr.nia 1861.
20. Throndhjem's Stifts geistlige Historie af E. Daae. Throndhjem 1863.
21. Af Geheimeraad Bülow's efterladte Papirer. Udg. af E. Daae. Chr.nia 1863.
22. Nordisk Conversations-Lexikon. Hft. 53—64. Kjøbn. 1862—63.
23. Norsk Forfatter-Lexikon af J. Kraft og E. Lange. 6te og sidste Hefte. Chr.nia 1863.
24. Gymnasialpædagogik von E. F. Nägelsbach. Erlangen 1862.
25. Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. 3. Bind. Kjøbn. 1861—62—63.
26. Zeitschrift für Gymnasialwesen für 1862 u. 63. Berlin.
27. Poesiens Historia af P. D. Atterbom. 4. Bd. Trebro 1861—62.
28. Dansk Maanedsskrift, udg. af M. G. Steenstrup. 1863. 1ste Bd. og 2det Bds. Hft. 1—3. Kjøbn.
29. Den norske Literatur fra 1814 til vore Dage af H. D. Hansen. Kjøbn. 1862.
30. Mathematiske Opgaver af Guldberg. 2 Udg.

31. Planternes Anatomi af Schacht, oversat af P. E. Ussbjørnsen. Chr.nia 1861.
32. Af Naturvidenskabens Rige. Efter A. Bernstein frit oversat. 5 Bd. Kjøbenhavn. 1860—63.
33. Hverdagslivets Chemie, oversat efter Johnston. Kjøbenhavn. 1863.
34. Fuglernes Naturhistorie med Text og colorerede Afbildninger. 3 Hefter. Odense 1863.
35. Norske Rigsgesifranter. 2det Bds. 1ste Hefte, udg. af S. Petersen. Chr.nia 1862.
36. Antikvarisk Tidsskrift, udg. af det kgl. nordiske Oldskriftselskab f. 1858—60. Kjøbenhavn. 1861.
37. Nyt Magazin for Naturvidenskaberne, udg. af den fyfjogرافية Forening i Christiania. 12te Bd. 1862—63.
38. Norske Universitets- og Skoleannaler. Tredie Række. 3die Bd. og 4de Bds. Hft. 1—3. Chr.nia 1862—63.
39. Dansk Læsebog til Skolebrug af A. Berg. 3 Bd. Kjøbenhavn. 1861—63.
40. Kortfattet dansk Sproglære af A. Berg. 2den Udg. Kjøbenhavn. 1860.
41. Svensk Skol-Botanic, utg. af N. S. Andersson och K. F. Thedenius. 3 Kurser i ligesaa mange Bind. Stockholm.
42. Kongelig Proposition om de lærde Skolers Budgetter i Budgetterminen 1863—66.
- 43—102. De ved Sveriges høiere Elementærskoler i Aarene 1861 og 1862 udkomne Programmer, for hvert Aar fra 30 Skoler.
- 103—122. De danske og flesvigiske Skolers Programmer i 1862, ialt 20.

123. Fortegnelse over de i 1862 tilkomne danske Studenter.
124. Program fra Nissens Skole for 1862.
- 125—131. Programmer for 1862 fra de lærde Skoler i Bergen, Christiania, Christianssand, Drammen, Molde, Skien og Tromsø.
- 132—137. Programmer for 1863 fra de lærde Skoler i Arendal, Christiania, Christianssand, Lillehammer, Stavanger og Throndhjem.
138. Die Culturpflanzen Norwegens, beobachtet von F. C. Schübeler. Chr.nia 1862. (Univ. Program).
139. Geologiske Undersøgelser i Bergens Omegn af Th. Hjortdahl og M. Frgens. Chr.nia 1862. (Univ. Program).
140. Beskrivelse over lophogaster typicus af M. Sars. Chr.nia 1862. (Univ. Progr.)
141. Norske Bægtlodder fra det 14de Aarhundrede, beskrevne af E. U. Holmboe. Chr.nia 1863. (Univ. Program).
142. Universitetets Halvhundredeaarss-Fest. Beretning og Actstykker. Chr.nia 1862.
143. Veiledning til Dyrkning af Planter, saaledes som disse behandles paa Løien, af N. Moe. Med 2 Tillægsfortegnelser. Chr.nin 1862.
144. Fortegnelse over Universitetsbibliothekets Silvert i Aaret 1860. Chr.nia 1863.
145. Forhandlinger i Videnskabs-Selskabet i Christiania for Aarene 1861 og 1862. Chr.nia 1862—63.

(No. 35—124 ere sendte fra Kirkedepartementet, No. 125—137 fra vedkommende Skoler, No. 138—144 fra

Universitets-Secretariatet, No. 145 fra Videnskabselskabet ved Forlæggeren. De første 34 No. ere anskaffede for Skolens Regning.)

6. Stipendier og Gratistpladse.

Ved høieste Resolution af 9de Juli 1862 blev det overensstemmende med Rectors Indstilling bestemt „at § 1 i Fundats af 16de Januar 1828 for den af Kong Carl Johan til Skiens lærde Skole skjænkede Kapital af 2000 Spd. naadigst forandres derhen, at der af de aarlige Renter, 100 Spd., uddeles, foruden de tidligere 3 Stipendier, endvidere et fjerde Stipendium paa 20 Spd. aarlig.“ Paa Grund af denne Forandring i Fundatsen, som foranledigedes ved den siden Begyndelsen af Aaret 1861 indtraadte Forhøielse af Rentefoden for Pantelaan fra 4 til 5 Pct., har Skolen fra 1ste Januar 1862 havt 4 Stipendier aarlig, 2 paa hvert 30 og 2 paa hvert 20 Spd. Desuden uddeltes i 1862 et i det foregaaende Aar opsparet Rentebeløb af 17 Spd. 12 $\frac{1}{2}$ extraordinært til en Discipel, der senere er rykket op iblandt de ordinære Stipendiater.

Fri Undervisning har i ethvert af begge Aar af Kirke departementet været tilstaaet 11 Disciple. Af disse vare i første Aar 7 studerende, 3 Realister og 1 af Fællesklasserne; i det sidste 9 studerende, 1 Realist og 1 af Fællesklasserne. Saaledes har omtrent hver 11te Discipel nydt dette Beneficium.

Endvidere har Sparebanken i Skien fremdeles ydet 100 Spd. aarlig som Bidrag til Skolepengene for trængende og værdige Disciple af Real- og Fællesklasserne. Dette Beløb er af Forstanderskabet i hvert af begge Aar bleven fordelt paa 14 Disciple saaledes at i det første Aar

3, i det andet 8 Disciple erholdt de fulde Skolepenge i Bidrag.

7. Regnskabs-Uddrag for Aarene 1862 og 1863.

A. For den egentlige Skolekasse.	1862.		1863.			
	Indtægt.		Spd.	ß.	Spd.	ß.
1. Beholdning fra f. U.	122.	89.	144.	54.		
2. Skole-, Indskrivnings- samt Lys- og Brændpenge	1918.	87.	1989.	36.		
3. Tilskud af Dplysningsvæse- nets Fond til ordinære Udgifter	909.	8.	1231.	30.		
4. Ordinære Gagetillæg af sam- me Fond	1584.	70.	1542.	60.		
5. Midlertidige Gagetillæg af samme Fond	297.	53.	329.	99.		
6. Kommunens Tilskud	700.	=	700.	=		
7. Testimonier og Kjendelser	56.	=	=	=		
8. Renter af Folio i Norges Bank	=	85.	=	=		
			5589.	32.	5937.	39.

U n m. Samtlige Tilskud, som tidligere udrededes af Dp-lysningsvæsenets Fond, ere fra 1ste April 1863 ifølge Storthingsbeslutning overførte paa Statskassen. Fra samme Tid er Tilskuddet til Skolens ordinære Udgifter forøget med 200 Spd., som udgjør Forskjellen imellem en Overlærers og en Adjunkt's laveste Gager, idet en Overlærerpost er fixeret til det Normale istedetfor den tidligere Adjunktpost. Endelig ere Tilskuddene til Bibliothek, Sang- og Gymnastikundervisning indbragne under Skolekassens ordinære Indtægter.

Udgift.	1862.		1863.	
	Spd.	ß.	Spd.	ß.
1. Lønninger:				
Faste Lærergager	3170.	80.	3504.	=
Ordinære Tillæg	1584.	70.	1542.	60.
Midlertidige Tillæg	297.	53.	329.	99.
Regnskabsførers Procenter	97.	96.	98.	49.
Pebellen	96.	=	96.	=
2. Lys og Brænde	104.	28.	97.	72.
3. Inventarium	13.	114.	2.	56.
4. Forskjelligt	74.	17.	67.	88.
5. Bibliotheket (fra $\frac{1}{4}$ 63) . .	=	=	30.	=
6. Undervisning i Sang og Gymnastik (fra s. I.) . .	=	=	64.	102.
7. Eftergivne Skolepenge . .	6.	=	=	=
8. Beholdning	144.	54.	103.	113.
	<hr/>		<hr/>	
	5589.	32.	5937.	39.

- B.** Stipendiefondets Kapital er fremdeles 2000 Spd., der nu give 100 Spd. i aarlig Rente. Om Anvendelsen af Renterne er meddelt Oplysning i Udsnit 6. De 4 Stipendiater havde tilsammen ved Udløbet af 1863 indestaaende i Oplagspenge 198 Spd. 47 ß, hvoraf 103 Spd. 61 ß tilhørte den ældste blandt dem.
- C.** Til Bibliotheket anvendtes i Aaret 1862 et Beløb af 22 Spd. 95 ß, i 1863 af 70 Spd. 43 ß. Der havde ved Udgangen af 1863 i Sparebanken staaende en Beholdning af 50 Spd. 87 ß, hvoraf dog 8 Spd. 86 ß vilde komme til Dmdrag i det følgende Aar.
- D.** Til Undervisningen i Sang og Gymnastik, til Sn-

ventariesager for samme og Udbedring deraf anvendtes i Aaret 1862 93 Spd. 12 þ, og i 1863 87 Spd. 54 þ.

- E. Til Opbevarelse og Vedligeholdelse m. m. af de fysikalske Samlinger havde en opsparet Beholdning, der ved Udgangen af 1863 med Renter i Sparebanken var opløbet til 52 Spd. 60 þ.

Til indeværende Aars examen artium ere anmeldte:

1. Peter Christian Klovholt, Søn af Huusmand Jens Peter Larsen Klovholt, født i Solums Præstegjeld den 14de Mai 1846, optagen i Skolens 2den Fællesklasse i August 1856.
2. Ingebrigt Christian Lund Olsen, Søn af afdøde Garvermester i Skien John Olsen. født i Skien den 20de Oktober 1844, optagen i Skolens 1ste Fællesklasse i Januar 1855.

Hovedexamen i Stiens lærde og Realskole for 1864
afholdes fra 1ste til 15de Juli overensstemmende med
vedføjede Tabel. Til at overvære denne Examen,
saavidt Tid og Leilighed tillader det, har jeg den
Ære paa Skolens Vegne at indbyde Disciplenes For-
ældre og Foresatte samt Enhver, der forøvrigt har
Interesse for Skolen.

H. J. Hammer.

